

TES
GERITSEN
POSLEDNJI
PREŽIVELI

Preveo
Nikola Pajvančić

Laguna

Naslov originala

Tess Gerritsen Rizzoli & Isles

LAST TO DIE

Copyright © 2012 by Tess Gerritsen

Translation copyright © 2022 za srpsko izdanje, LAGUNA

U spomen na moju majku
Rubi Džui Čijung Tom

Zvali smo ga Ikar.

Naravno, to nije bilo njegovo pravo ime. U detinjstvu, na selu, naučila sam da životinji za klanje nikada ne smeš dati ime. One su umesto toga Svinja 1 ili Svinja 2 i nikada ne smeš da ih gledaš u oči, moraš da se zaštitiš od svakog nagoveštaja svesti, ličnosti ili naklonosti. Kada životinja stekne vaše poverenje, potrebno je mnogo više rešenosti da se zakolje.

Sa Ikarom nismo imali takvih problema, jer on niti nam je verovao, niti je imao bilo kakvu predstavu ko smo. Mi smo, međutim, znali mnogo o njemu. Znali smo da je živeo iza visokih zidova, u vili na brdu, na obodu Rima. Da su on i njegova žena Lucija imali dva sina, od osam i deset godina. Da je, uprkos ogromnom bogatstvu, bio sklon jednostavnim jelima i da je imao omiljeni lokalni restoran La Nona, u kome je večerao gotovo svakog četvrtka.

I da je bio čudovište. Zbog čega smo tog leta bili u Italiji.

Lov na čudovišta nije za svakoga. Nije za ljude koji poštuju tako trivijalne ideje poput zakona ili državnih granica. Čudovišta ne igraju po pravilima, pa ne možemo ni mi. Ako želimo da ih uništimo.

Međutim, kada se odreknete civilizovanih pravila ponašanja, preti vam opasnost da i sami postanete čudovište. I baš se to desilo, tog leta u Rimu. Tada to nisam shvatala; niko od nas to nije shvatao.

Sve dok nije bilo prekasno.

JEDAN

Te noći kada je trebalo da umre trinaestogodišnja Kler Vord, stajala je na simsu svoje spavaće sobe u Itaki, na drugom spratu, i razmišljala da li da skoči. Sedam metara niže nalazilo se oštro žbunje forsitije, odavno precvalo. Ublažiće joj pad, ali će gotovo sigurno slomiti neku kost. Pogledala je obližnji javor, osmotrila jaku granu koja se pružala tek metar ili dva od nje. Nikada ranije nije pokušala da skoči do nje, zato što to nikada nije morala. Do noćas je uspevala da se neprimetno iskrade na ulazna vrata. Te noći lakog bekstva sada su prošlost, zato što ju je Dosadni Bob provalio. *Od sada, draga moja, ima da ostaneš kod kuće! Nećeš više jurcati po gradu posle mraka, kao divlja mačka.*

Ako sad slomim vrat, pomislila je, Bob će biti kriv.

Da, sasvim sigurno će moći da skoči do grane javora. Napolju je čekao grad, čekalo ju je društvo i nije mogla da zauvek tu stoji i razmišlja.

Čučnula je, spremila se za skok, ali se iznenada ukipila kada su se iza ugla pojavili farovi automobila. Terenac je tiho prošao ispod njenog prozora, poput velike crne ajkule, pa je sporo nastavio tihom ulicom, kao da traži neku konkretnu kuću.

Sigurno ne traži našu kuću, pomislila je; niko zanimljiv se nikada nije pojavio na vratima njenih hranitelja – Dosadnog Boba i Jednako Dosadne Barbare Bakli. Čak su im i imena bila dosadna, da ne spominjemo razgovore za stolom. *I kako je danas bilo u školi, dušo? A tebi? Vreme se prolepšalo, šta kažeš? Dodaj mi krompir, molim te.*

U njihovom uštogljenom, knjiškom svetu Kler je bila tuđin, divlje dete koje nikada neće razumeti, ma koliko se trudili. A jesu se trudili. Umesto kod njih, trebalo je da živi kod nekih slikara, glumaca ili muzičara, kod ljudi koji ostaju budni do jutra i umeju da žive. Kod ljudi *kao ona*.

Crni terenac je nestao. Sad il' nikad.

Duboko je udahnula i skočila. Osetila je noćni vazduh u dugačkoj kosi dok je letela kroz tamu. Dočekala se, vešta kao mačka, a grana je zadrhtala pod njenom težinom. Prosto kô pasulj. Spustila se na nižu granu i taman je htela da skoči na zemlju, kada se crni terenac vratio. Ponovo je prošao dok je motor tiho brujaio. Posmatrala ga je kako nestaje iza ugla; onda je skočila na mokru travu.

Osvrnula se ka kući, očekujući da Bob izjuri na glavna vrata i drekne na nju: *Smesta da si se vratila unutra!* Trem je, međutim, ostao u mraku.

Sada je noć mogla da počne.

Povukla je zatvarač na duksu s kapuljačom i krenula ka gradskom parku, gde je čekao život – ako se tako mogao nazvati. Ovako kasno ulica je bila tiha, većina prozora mračna. Bila je to četvrt savršenih kuća i besprekornih travnjaka, ulica u kojoj žive univerzitetski profesori i bezglutenskovoganske mame, sve odreda članice nekog čitalačkog kluba. *Dve i po hiljade hektara izolovanih od stvarnog sveta*, tako je Bob s naklonošću opisao gradić, ali njemu i Barbari je stvarno tu bilo mesto.

Kler nije znala gde je njoj mesto.

Krenula je preko ulice, izlizanim čizmama razbacujući suvo lišće. Nešto dalje je troje tinejdžera, dva momka i devojka, stajalo i pušilo cigarete ispod ulične svetiljke.

„Hej“, doviknula im je.

Viši momak je mahnuo. „Hej, Kler. Čuo sam da si opet dobila zabranu izlaska.“

„Trajala je jedno pola minuta.“ Uzela je upaljenu cigaretu koju joj je ponudio, duboko povukla dim, pa ga izbacila uz zadovoljan uzdah. „Dakle, kakvi su planovi? Šta ćemo?“

„Čuo sam da ima žurka kod vodopada. Ali mora neko da nas odbaci.“

„Šta je s tvojom sestrom? Mogla bi ona.“

„Nema šanse, čale joj je uzeo ključeve. Hajde malo ovde da blejimo, da vidimo ko će još da naiđe.“ Momak je zastao, pa je namršteno pogledao iza Klerinog ramena. „Opa. Vidi ko ide.“

Okrenula se i zaječala kada se tamnoplavi sab zaustavio iza nje. Prozor se spustio i Barbara Bakli je rekla: „Kler, ulazi u auto.“

„Šta je bilo? Samo pričam s društvom.“

„Skoro će ponoć, a sutra imaš školu.“

„Ne radim ništa zabranjeno.“

Bob Bakli je s mesta za volanom naredio: „*Smesta* ulazi u kola!“

„Niste mi vi roditelji!“

„Ali *jesmo* odgovorni za tebe. Naša je dužnost da te vaspitamo kako treba, i to i pokušavamo. Ako ne kreneš sada s nama kući, biće, biće – pa, biće *posledica!*“

Ma jeste, crkla sam od straha. Počela je da se smeje, ali je iznenada primetila da Barbara na sebi ima bademantil, a da je Bobu kosa na jednoj strani glave skroz raščupana. Toliko im se žurilo da je nađu da se nisu čak ni obukli kako treba. Oboje su izgledali stariji i umorniji– zgužvani, sredovečni par koji je iskočio iz kreveta i koji će zbog nje sutra padati s nogu od umora.

Barbara je umorno uzdahnula. „Znam da nismo tvoji roditelji. Znam da mrziš što živiš s nama, ali mi se stvarno trudimo. Zato uđi u auto, molim te. Nije bezbedno da sada budeš na ulici.“

Kler je ozlojeđeno pogledala društvo, pa je sela na zadnje sedište saba i zatvorila vrata. „Evo“, rekla je. „Jeste sad srećni?“

Bob se okrenu da je pogleda. „Nismo bitni mi. Nego ti. Obećali smo tvojim roditeljima da ćemo uvek brinuti o tebi. Da je Izabela živa, srce bi joj prepuklo da te sada vidi. Što si tako neobuzdana, što si većito besna. Kler, ti si dobila drugu šansu, a to je retkost. Molim te da je ne odbaciš. Sada veži pojas.“

Da je bio besan, da je vikao na nju, to bi nekako podnela. Ali pogled koji joj je uputio bio je toliko žalostan da je osetila grižu savesti. Grižu savesti zato što se ponaša kao kreten, što im na dobrotu uzvraća buntovništvom. Nisu Baklijevi krivi što su njeni roditelji mrtvi. Što joj je život katastrofa.

Dok su se vozili, sedela je obgrlivši samu sebe. Kajala se, ali je bila previše ponosna da se izvini. Sutra ću biti bolja prema njima, pomislila je. Pomoći ću Barbari da postavi sto, možda ću čak i da operem Bobu kola. Jer stvarno, baš su prljava.

„Bobe“, reče Barbara. „Šta onaj auto tamo traži?“

Motor je zaurlao. Farovi su se okomili na njih.

Barbara vrisnu: „*Bobe!*“

Pojas je zadržao Kler da ne odleti od siline udarca, a noć su naglo ispunili užasni zvuci. Lom stakla. Gužvanje čelika.

Onda je neko plakao, jecao. Otvorila je oči i videla da se svet okrenuo naglavačke, pa je shvatila da to ona jeca. „Barbara?“, prošaputala je.

Čula je prigušen prasak, pa još jedan. Osetila je miris benzina. Visila je vezana pojasom, i toliko ju je duboko zasekao u rebra da je jedva disala. Rukom je potražila dugme za otvaranje. Škljocnulo je i glava joj je udarila dole, tako da joj je bol sevnuo kroz vrat. Nekako je uspela da se izvije tako da je ležala na stomaku, a razbijeni prozor joj je bio pred očima. Miris benzina se pojačao. Krenula je ka prozoru, misleći o plamenu, o paklenoj jari i mesu koje se peče na kostima. *Izlazi, izlazi. Dok još ima vremena da spaseš Boba i Barbaru!* Pesnicom je probila poslednje ostatke stakla tako da su uz zveket pali na pločnik.

Dve noge su se pojavile i zaustavile pred njom. Digla je pogled ka čoveku koji je stajao pred njom. Nije mu videla lice, već samo siluetu. I pištolj.

Gume su zaškripale kada druga kola glasno krenuše ka njima.

Kler ustuknu nazad u auto, kao kornjača u sigurnost oklopa. Odmakla se od prozora, pokrila glavu rukama i upitala se hoće li ovog puta metak boleti. Hoće li ga osetiti kako joj eksplodira u lobanji. Toliko se čvrsto sklupčala da je čula samo zvuk sopstvenog disanja, udarce sopstvenog pulsa.

Gotovo da je prečula glas koji ju je pozvao.

„Kler Vord?“ Glas je bio ženski.

Sigurno sam mrtva. A ovo mi se obraća anđeo čuvar.

„Otišao je. Sada možeš da izađeš“, rekao je anđeo čuvar. „Ali moraš da požuriš.“

Kler je otvorila oči i provirila između prstiju. Videla je lice kako je posmatra kroz razbijeni prozor. Vitka ruka se pružila ka njoj i Kler je ustuknula.

„On će se vratiti“, rekla je žena. „Zato požuri.“

Kler ugrabi pruženu ruku, i žena je izvuče napolje. Slomljeno staklo je zveckalo kao tvrda kiša kada se Kler iskotrljala na pločnik. Prebrzo se pridigla u sedeći stav i noć se zavrtela oko nje. Na tren je ugledala prevrnuti auto, pa je ponovo oborila glavu.

„Možeš li da ustaneš?“

Kler je polako ustala. Žena je bila sva u crnom. Kosa joj je bila skupljena u konjski rep, a plavi pramenovi bili su dovoljno svetli da se presijavaju na sjaju ulične svetiljke. „Ko si ti?“, prošaputa Kler.

„Nije bitno.“

„Bob – Barbara...“ Kler je pogledala prevrnuti auto. „Moramo da ih spasemo! Pomozi mi.“ Kler je otpuzala auta i otvorila vrata.

Bob Bakli je ispao na pločnik. Oči su mu bile otvorene i slepe. Kler je zurila u ranu od metka u njegovoj slepoočnici. „Bobe“, jauknula je. „Bobe!“

„Ne možeš mu pomoći.“

„Barbara – šta je s Barbarom?“

„Prekasno je.“ Žena ju je uhvatila za ramena pa ju je grubo prodrmala. „Mrtvi su, je l' ti jasno? Oboje su mrtvi.“

Kler je odmahнула glavom, i dalje ne odvajajući pogled od Boba. Od lokve krvi koja se sada širila, poput tamnog oreola, oko njegove glave. „Ovo nije moguće“, prošaputala. „Ne ponovo.“

„Hajde, Kler.“ Žena ju je uhvatila za ruku i povukla je na noge. „Pođi sa mnom. Ako želiš da živiš.“

DVA

Te noći kada je trebalo da umre četrnaestogodišnji Vil Jablonski, stajao je na mračnoj poljani u Nju Hempširu i tragao za kometama.

Tu je bila sva neophodna oprema za potragu. Imao je Dobsonovo ogledalo od trideset centimetara, koje je ručno ispolirao pre tri godine, kada mu je bilo tek jedanaest. Za to su mu bila potrebna dva meseca; počeo je sa grubim šmirgl-papirom, pa je prelazio na sve finije da oblikuje i uglača staklo. Uz tatinu pomoć je napravio alt-azimut nosač. Pleslov okular od dvadeset pet milimetara dobio je na poklon od teča Brajana, koji mu je pomagao da uveče iznese svu tu opremu na poljanu kada god je nebo bilo vedro. Ali teča Brajan je bio ranoranilac, a ne noćna ptica, i u deset bi uvek rekao da je umoran pa bi otišao da spava.

Zato je Vil stajao sam na poljani iza tečine i tetkine farme, kao što je činio gotovo svake noći kada je nebo vedro a mesec ne sija, dok je na nebu tražio komete. Ako jednog dana otkrije novu kometu, tačno je znao kako će je nazvati: *Kometa Nil Jablonski*, u čast svog pokojnog oca. Astronomi amateri stalno otkrivaju nove komete; zašto jedan četrnaestogodišnjak ne bi bio sledeći kome će to uspeti? Tata mu je jednom rekao da je

potrebna samo posvećenost, uvežbano oko i mnogo sreće. *To je lov na blago. Kosmos je poput plaže, a zvezde su zrna peska koja skrivaju dragocenosti.*

Vilu taj lov na blago nikada nije dosadio. I dalje je osećao isto uzbuđenje kada god bi sa teča Brajanom izneo opremu iz kuće i postavio je pod večernjim nebom, isto uzbuđenje da *ovo* može biti noć u kojoj će otkriti kometu Nil Jablonski. A onda će se trud isplatiti, isplatiće se bezbrojna bdenja, koja je izgurao uz pomoć tople čokolade i čokoladica. Zaboraviće na sve uvrede kojima su ga zasipali bivši školski drugovi iz Merilenda: *Prase debelo. Svinja nagojena.*

Lov na komete nije hobi koji pomaže da se oslabi i zategne.

Noćas je, kao i obično, potragu počeo čim se smračilo, zato što su komete najvidljivije neposredno posle zalaska ili pre izlaska sunca. Sunce je, međutim, zašlo još pre nekoliko sati, a on još nije primetio ništa. Video je nekoliko satelita kako prolaze i nakratko blesak meteora, ali ništa što i ranije nije video na tom delu neba. Okrenuo je teleskop ka drugom sektoru, i pojavila se donja zvezda Lovačkih pasa. *Canes venatici*. Prisetio se noći kada mu je otac rekao ime tog sazvežđa. Bila je hladna i obojica su ostali budni do zore, pili iz termososa i grickali...

Iznenada se ispravio i okrenuo da pogleda iza sebe. Kakav je to zvuk? Neka životinja, ili samo vetar u krošnjama? Nepomično je stajao, osluškujući, ali je noć postala neprirodno tiha, toliko tiha da je naglašavala zvuk njegovog daha. Teča Brajan mu je pričao kako tu u šumi nema ničeg opasnog, ali tako sam u mraku, Vil je mogao da zamisli svakojaka zubata stvorenja. Crne medvede. Vukove. Kuguare.

Nekako se ipak okrenuo nazad ka teleskopu i pomerio vidno polje. Ispred objektiva je nešto iznenada blesnulo. *Našao sam je! Kometa Nil Jablonski!*

Ne. Ne, glupane nije to kometa. Razočarano je uzdahnuo kada je shvatio da gleda u M3, zbijeno zvezdano jato. Njega

bi svaki astronom početnik trebalo da prepozna. Hvala bogu što nije probudio teča Brajana da ga vidi; baš bi se osramotio.

Iznova se naglo okrenuo kada je čuo prasak grančice. Nešto se kretalo kroz šumu. Nešto je sasvim jasno bilo tu.

Eksplוזija ga baci unapred. Tresnuo je potrbuške na travu, pa je ostao da leži ošamućen od udara. Svetlo je zatreperilo, postalo joj jače i on je digao glavu i video da šumarak treperi od narandžastih odsjaja. Osetio je jaru na vratu, kao dah čudovišta. Okrenuo se.

Kuća je gorela, plamenovi su se dizali kao prsti koji grabe nebo.

„Teča Brajane!“, kriknu Vil. „Teta Lin!“

Potrčao je ka kući, ali se ispred njega dizao zid od plamena, a vreline ga je terala unazad, toliko žestoka da mu je opekla grlo. Zateturio se unatraske, grcajući, i osetio smrad sopstvene oprljene kose.

Zovi nekog u pomoć! Komšije! Okrenuo se ka putu i načinio dva hitra koraka pre nego što je stao.

Prema njemu je trčala neka žena. Žena sva u crnom, i vitka kao panter. Plava kosa joj je bila skupljena u konjski rep, a treperavo svetlo je iscrtavalo oštre uglove na njenom licu.

„Upomoć!“, kriknuo je. „Moji tetka i teča – u kući su!“

Pogledala je kuću, koju je sada uveliko gutao plamen. „Žao mi je. Ali za njih je prekasno.“

„Nije prekasno. Moramo da ih spasemo.“

Žalosno je odmahнула glavom. „Vile, ja ne mogu da im pomognem. Ali tebe, *tebe* mogu da spasem.“ Pružila je ruku.

„Pođi sa mnom. Ako želiš da živiš.“

TRI

Nekim devojkama lepo stoji ružičasto. Neke devojke mogu da se kite mašnicama i čipkama, mogu da se šepure u svili i taftu i da izgledaju šarmantno i ženstveno.

Džejn Ricoli nije bila takva devojka.

Stajala je u spavaćoj sobi svoje majke, zurila u odraz u velikom ogledalu, i mislila: Zemljo, otvori se. I to što pre.

Haljina zvonastog kroja bila je boje ružičaste žvakaće gume sa čipkastim okovratnikom veoma nalik na klovnovsku kragnu. Donji deo se širio od nizova grotesknih karnera. Oko struka je imala vezanu traku sa ogromnom ružičastom mašnom. I Skarlet O'Hara bi se zgrozila.

„Jao, Džejni, pa vidi kako si slatka!“, reče Andela Ricoli, oduševljeno pljesnuvši rukama. „Kako si samo lepa, skroz ćeš me zaseniti. Šta kažeš, a?“

Džejn je zatreptala, previše ošamućena da nešto izusti.

„Naravno, moraćeš da obuješ cipele sa visokom štiklom, da bi se sve uklopilo. Stileto, satenske, tako mi se čini. I buket sa roze ružama i šlajerom. Ili je to možda staromodno? Šta kažeš da budem malo modernija, možda ljiljane, ili tako nešto?“

„Mama...“

„Moraću ovo malo da ti suzim u struku. Uf, kad si to tako smršala? Je l' se hraniš ti uopšte kako treba?“

„Ti to ozbiljno? Stvarno hoćeš da *ovo* obučem?“

„U čemu je stvar?“

„Pa... *roze* je.“

„A tebi čarobno stoji.“

„Jesi li ti mene ikada *videla* da nosim nešto *roze*?“

„Šijem istu takvu za Reginu. Bićete preslatke zajedno! Mama i ćera u istim haljinama!“

„Regina jeste slatka. Ja sasvim sigurno nisam.“

Anđeli usna poče da podrhtava. Bio je to suptilno zloslutan znak kao prvi drhtaj igle na brojčaniku za upozorenje u nuklearnom reaktoru. „Čitav vikend sam šila tu haljinu. Svojim rukama, svaki bod, svaki karter. A ti nećeš da je obučeš, čak ni za moju svadbu?“

Džejn proguta knedlu. „Nisam baš to rekla.“

„Vidim ti na licu. Ne sviđa ti se.“

„Ne, mama, *super* je haljina.“ *Za Barbi, možda.*

Anđela se srušila na krevet, pa uzdahnula kao heroína na samrti. „Znaš, možda bi trebalo da Vins i ja samo negde pobegnemo. Tako bi svi bili srećniji, zar ne? Onda ne bih morala da se gnjavim sa Frenkijem. Ne bih morala da brinem ko je na spisku zvanica, a ko nije. A ti ne bi morala da oblačiš haljinu koja ti se toliko ne sviđa.“

Džejn je sela na krevet pored nje, a taft se raširio oko nje kao kugla šećerne vune. Pritisnula ju je pesnicom. „Mama, čak ni razvod još nije zvaničan. Možeš ovo natenane da isplaniraš. To je ono najlepše kod svadbe, zar ne? Ne moraš da žuriš.“ Začulo se zvono na vratima pa je digla pogled.

„Vins je nestrpljiv. Znaš šta mi je rekao? Želi da otkupi mladu, zar to nije divno? Osećam se kao u onoj Madoninoj pesmi. Opet kao devica.“

Džejn skoči na noge. „Idem da vidim ko zvoni.“

„Trebalo bi prosto da se venčamo u Majamiju“, viknula je Anđela kada je Džejn izašla iz spavaće sobe. „Bilo bi mnogo lakše. A i jeftinije, ne bih morala da nahranim čitavu rodbinu!“

Džejn je otvorila vrata. Na tremu su stajala dva čoveka koje je najmanje želela da vidi tog nedeljnog jutra.

Njen brat Frenki se nasmejao kada je ušao u kuću. „Kakva ti je to psihodelična haljina?“

Njen otac Frenk Stariji ušao je za njim i objavio: „Došao sam da razgovaram s tvojom majkom.“

„Tata, sada nije pravi trenutak“, rekla je Džejn.

„Ja sam ovde. Znači da je trenutak pravi. Gde je ona?“, upitao je, osvrćući se po dnevnoj sobi.

„Mislim da ona ne želi da razgovara s tobom.“

„Mora da razgovara sa mnom. Moramo da zaustavimo ovo ludilo.“

„Ludilo?“, reče Anđela kada uđe iz spavaće sobe. „Vidi ko to priča o ludilu.“

„Frenki mi kaže da ti hoćeš da to isteraš do kraja“, rekao je Džejnin otac. „Zaista hoćeš da se udaš za tog čoveka?“

„Vins me je zaprosio. I ja sam pristala.“

„A šta ćemo s tim da smo *mi* još u braku?“

„To je samo pitanje papira.“

„Ja ništa neću da potpišem.“

„Molim?“

„Rekao sam da neću ništa da potpišem. A ti nećeš da se udaš za tog tipa.“

Anđela se nasmejala s nevericom. „*Ti si mene ostavio.*“

„Nisam znao da ćeš ti odmah da se udaješ!“

„A šta je trebalo da radim, da sedim i patim, kad si me ti šutnuo zbog *one*? Ja sam još mlada žena! Sviđam se muškarcima. Žele da spavaju sa mnom.“

Frenki zaječa. „Mama, pobogu.“

„I znaš još nešto?“, dodala je Anđela. „Seks nikad nije bio bolji!“

Džejn je čula kako joj u spavaćoj sobi zvoni mobilni. Nije otišla da se javi, već je uhvatila oca za ruku. „Tata, hajde ipak ti sad lepo da odeš. Hajde, ja ću te ispratiti.“

„Meni je *drago* što si me ostavio“, rekla je Anđela. „Sada opet živim svojim životom i znam kako je kad me neko ceni.“

„Ti si moja žena. I dalje si moja.“

Džejin mobilni, koji je nakratko utihnulo, ponovo je uporabno zvonio. Više nije mogla da ga ignoriše. „Frenki“, rekla je molećivo, „pobogu, pomози mi! Vodi ga napolje.“

„Idemo, tata“, rekao je Frenki i pljesnuo oca po leđima. „Idemo na pivo.“

„Nisam još ovde završio.“

„Jesi, jesi“, reče Anđela.

Džejn je odjurila u spavaću sobu i iskopala mobilni iz torbice. Pokušala je da ne čuje besne glasove iz hodnika kada se javila: „Detektivka Ricoli.“

Detektiv Daren Krou reče: „Trebaš nam. Koliko brzo možeš da stigneš?“ Bez učtivog uvoda, bez *molim te i možeš li*, prosto Krou u svom uobičajenom ljubaznom izdanju.

Odgovorila je jednako odsečno: „Danas nisam dežurna.“

„Market šalje tri ekipe. Moj slučaj. Frost je upravo stigao, ali nam treba i žensko.“

„Jesam li ja to dobro čula? Jesi li ti to stvarno rekao da ti *treba* ženska pomoć?“

„Slušaj, svedok nam je previše ošamućen da nešto kaže. Mur je već pokušao da razgovara sa malim, ali misli da ćeš ti biti uspešnija.“

Sa malim. Džejn se na tu reč ukipila. „Svedok je dete?“

„Rekao bih da mu je jedno trinaest-četnaest godina. Jedini preživeli.“

„Šta se desilo?“

Čula je zvuke u pozadini na drugom kraju veze, rafalni dijalog kriminalističkih tehničara i odjeke brojnih koraka koji se kreću po prostoriji sa tvrdim podom. Mogla je da zamisli

Kroua kako razmetljivo stoji u središtu svega toga, kako se isprasio, zategnuo ramena, sa holivudskom frizurom. „Ovde je jebena klanica“, rekao je. „Pet žrtava, među njima troje dece. Najmlade nema više od osam godina.“

Ne želim to da vidim, pomislila je. Bar ne danas. Ili zapravo ne želim nikada. Ipak, uspela je da kaže: „Gde si?“

„Kuća je na Trgu Luisburg. Prokleti kombiji te-ve stanica su sve zakrčili, tako da ćeš morati daleko da parkiraš.“

Začudeno je zatreptala. „To se desilo na Bikon hilu?“

„Aha. Čak i bogataši ponekad stradaju.“

„Ko su žrtve?“

„Bernard i Sesilija Akerman, pedeset i četrdeset osam godina. I njihove tri usvojene kćerke.“

„A preživeli? Je li on njihovo dete?“

„Ne. On se zove Tedi Klok. Živeo je sa Akermanovima nekoliko godina.“

„Živeo sa njima? Neki rođak?“

„Ne“, odgovorio je Krou. „Oni su mu bili hraniteljska porodica.“

ČETIRI

Kada je Džejn stigla na Trg Luisburg, primetila je poznati crni leksus parkiran između brojnih vozila Bostonske policije i znala je da je medicinska istražiteljka Mora Ajls već stigla. Sudeći po brojnim kombijima, već su stigle i ekipe svih bostonskih televizijskih stanica, što i nije bilo čudo: od svih cenjenih gradskih četvrti, malo koja može da se meri sa ovim trgom, sa parkom nalik na dragulj i gustim krošnjama. U vilama u neoklasičnom stilu koje su gledale na park živeli su stari i novi bogataši, tajkuni, stara bostonska aristokratija i jedan bivši senator. Sada je došlo do nasilja čak i u tom kvartu. *I bogati nekad nastradaju*, rekao je detektiv Krou, ali kada se to njima desi, čitava javnost će obratiti pažnju. Iza ograde od policijske trake, gomila se gurala da bolje vidi. Bikon hil je bio popularna stanica za turiste koji obilaze grad i danas su i te kako imali šta da vide.

„Hej, eno detektivke Ricoli!“

Džejn je primetila te-ve reporterku i kamermana kako idu ka njoj, pa je digla ruku da odbije sva pitanja. Naravno da su to ignorisali, već su krenuli za njom preko trga.

„Detektivko, čujemo da ima svedoka!“

Džejn se probila kroz gomilu, mrmljajući: „Policija. Pustite me da prođem.“

„Je li istina da je alarm bio isključen? I da ništa nije ukradeno?“

Prokleti reporteri su znali više od nje. Prošla je ispod trake pa je rekla svoje ime i broj jedinice pozorniku koji je čuvao prilaz. To je bila samo stvar protokola; on je dobro znao ko je ona, i već je precrtao njeno ime na spisku.

„Trebalo je da vidiš ovu žensku kako je jurila Frosta“, rekao je pozornik uz smeh. „Izgledao je kao uplašeni zeka.“

„Je li Frost unutra?“

„Da, i poručnik Market. Stiže i komesar, a verovatno će i guverner.“

Osmotrla je čudesnu trospratnu vilu sa fasadom od crvenih cigala pa je prošaputala: „Čoveče.“

„Rekao bih da vredi jedno petnaest-dvadeset miliona.“

Ali to je bilo pre nego što su se uselile aveti, pomislila je, zureći u lepe visoke prozore i bogati reljef iznad teških ulaznih vrata. Troje mrtve dece. To je prokletstvo roditeljstva; svako mrtvo dete ima lice tvog deteta. Dok je navlačila rukavice i nazuvke za cipele, pokušavala je da pripremi i emocionalni štiti. Poput građevinskog radnika koji stavlja šlem, zaštitila se pre nego što je ušla.

Digla je pogled ka stepeništu koje se dizalo tri sprata, sve do staklene kupole na vrhu, kroz koju su sipali zlatni slapovi sunčeve svetlosti. Brojni glasovi, dobrim delom muški, širili su se niz stepenište sa gornjih spratova. Mada je izvila vrat, iz predvorja nije mogla da vidi nikoga, već je čula samo te glasove, poput žagora duhova u kući koja je, više od veka, bila dom mnogima.

„Da vidimo malo kako živi društveni krem“, rekao je muški glas.

Okrenula se i videla detektiva Kroua kako stoji na vratima. „I kako gine“, rekla je.

„Momka smo smestili kod komšija. Komšinica je bila ljubazna pa je dozvolila da kod nje sačeka. Mali je poznaje i mislili smo da će mu biti prijatnije da ga tamo saslušamo.“

„Prvo moram da znam šta se desilo u ovoj kući.“

„To još pokušavamo da provalimo.“

„Zašto dolaze sve glavonje? Čula sam da stiže i šef policije?“

„Samo pogledaj oko sebe. Pare su pare, čak i kad si mrtav.“

„Odakle im toliki novac?“

„Bernard Akerman je penzionisani investicioni bankar. Ova kuća je u vlasništvu njegove porodice dve generacije. Veliki dobrotvori. Nema kojoj humanitarnoj organizaciji nisu davali.“

„Kako se ovo desilo?“

„Hajde bolje da sama vidiš.“ Mahnuo joj je ka sobi iz koje je upravo izašao. „Pa mi reci šta ti misliš.“

Mada njeno mišljenje nije mnogo značilo Darenu Krouu. Kad je tek stupila u odeljenje za ubistva, često su se ogorčeno sukobljavali i njegov prezir je bio više nego očigledan. I dalje ga je naslućivala u njegovom smehu, u prizvuku njegovih reči. Sve poštovanje koje je stekla on će uvek doživljavati kao privremeno, a ovo je nova prilika da ga izgubi.

Pošla je za njim kroz salon gde je tavanica visoka sedam metara bila bogato oslikana anđelčićima, lozom i pozlaćenim rozetama. Nije bilo vremena da se divi toj tavanici ili slikama u ulju, zato što je Krou produžio pravo u biblioteku, gde je Džejn ugledala poručnika Marketa i doktorku Moru Ajls. Tog toplog juskog dana Mora je na sebi imala bluzu boje breskve. Bila je to nesvakidašnje vedra boja za nekog obično sklonog crnom i sivom. Sa otmenom ravnom frizurom i strogim crtama lica, Mora je izgledala kao žena koja bi zaista mogla da živi u takvoj vili, okružena slikama u ulju i persijskim ćilimima.

Stajale su pored visokih polica za knjige od mahagonija. Neke knjige su pale na pod, gde je sedokosi čovek ležao potrbuške, s jednom rukom na polici, kao da čak i u smrti traži neku

knjigu. Na sebi je imao pidžamu i papučice. Metak mu je prošao kroz šaku i čelo, a na polici iznad tela se krvava zvezda širila preko kožnih hrbata. Žrtva je digla ruku da se zaštiti od metka, pomislila je Džejn. Video je šta se sprema. Znao je da će umreti.

„Vreme smrti se po mojoj proceni poklapa sa izjavom svedoka“, rekla je Mora Marketu.

„Znači, nešto posle ponoći.“

„Da.“

Džejn je čučnula pored tela i osmotrila ulaznu ranu. „Devet milimetara?“

„Ili možda tri pet sedam“, rekla je Mora.

„Nisi sigurna? Nemamo čaure?“

„Nema ni jedne jedine u čitavoj kući.“

Džejn je iznenađena digla pogled. „Opa, znači uredan ubica. Čisti za sobom.“

„Nije samo u tome uredan“, rekla je Mora, zamišljeno posmatrajući pokojnog Bernarda Akermana. „Ovo je bilo brzo i efikasno ubistvo. Minimum nereda. Isto kao na spratu.“

Na spratu, pomisli Džejn. Deca.

„Ostatak porodice“, reče Džejn, zvućeci hladnokrvnije nego što se osećala, „ubijen je u isto vreme kada i on? Je li bilo nekog vremenskog razmaka?“

„Ovo je samo procena vremena kada je nastupila smrt. Da bih bila preciznija, trebaće nam bolje informacije od svedoka.“

„A njih će nam obezbediti detektivka Ricoli“, reče Krou.

„Kako znaš da ću ja biti uspešnija sa dečakom?“, upita Džejn. „Ja ne mogu da pravim čuda.“

„Računamo na tebe zato što nemamo bogzna šta drugo. Samo nekoliko otisaka prstiju na kuhinjskoj kvaci. Nema tragova nasilnog ulaska. A alarmni sistem je bio isključen.“

„Isključen?“ Džejn je ponovo pogledala telo. „Zvući kao da je Akerman sam pustio ubicu da uđe.“

„Ili je možda samo zaboravio da ga aktivira. Onda je čuo buku i sišao da vidi šta je.“

„Je li pljačka motiv? Da li nešto nedostaje?“

„Kutija s nakitom gospođe Akerman na spratu deluje ne-taknuto“, rekao je Krou. „Njegov novčanik i njena torbica su i dalje u komodi u spavaćoj.“

„Je li ubica uopšte ušao u spavaću?“

„O da. Ušao je u spavaću. Ušao je u sve spavaće.“ Čula je zloslutan prizvuk u Krouovom glasu. Znala je da je ono što je čeka na spratu mnogo gore od ove krvave biblioteke.

Mora je tiho rekla: „Džejn, mogu ja da te odvedem gore.“

Džejn je pošla za njom u predvorje. Obe su ćutale. Kao da je to iskušenje koje je najbolje pretrpeti u tišini. Dok su se penjale velikim stepeništem, Džejn je na sve strane videla dragocenosti. Antikvarni zidni sat. Slika neke žene u crvenom. Automatski ih je registrovala iako se spremala za ono što je čeka na spratu. U spavaćim sobama.

Mora je na vrhu stepeništa skrenula desno i ušla u sobu na kraju hodnika. Kroz otvorena vrata Džejn je ugledala svog partnera detektiva Barija Frosta sa rukama u drečavoljubičastim gumenim rukavicama. Stajao je sa laktovima priljubljenim uz telo, što je položaj koji svaki policajac instinktivno zauzme na mestu zločina, da slučajno nešto ne dodirne. Ugledao je Džejn, tužno odmahnuo glavom, pa joj uputio pogled koji govori: *Ni ja ne želim da ovde provodim ovaj divni sunčani dan.*

Džejn je ušla u sobu i istog časa ju je zaslepilo sunce koje je dopiralo kroz visoke prozore. Prozorima u toj sobi nisu bile potrebne zavese, pošto su gledali na ozidano dvorište u kome se japanski javor razlistao u blistavim tamnocrvenim nijansama i gde su ruže bile u punom cvatu. Međutim, Džejn je pažnju pre svega morala da posveti telu žene. Sesilija Akerman, odevena u bež spavaćicu, ležala je u krevetu, na leđima, s pokrivačima navučenim do ramena. Izgledala je mlađa od četrdeset osam godina. Kosa joj je bila prošarana plavim pramenovima. Oči su joj bile sklopljene a lice sablasno spokojno. Metak je ušao tik iznad leve obrve, i barutni prsten na koži je pokazivao da je

to bila kontaktna rana, da joj je cev dodirivala čelo u trenutku opaljenja. Spavala si kada je ubica povukao obarač, pomislila je Džejn. Nisi vrištala i nisi se opirala, nisi predstavljala nikakvu pretnju. A ipak je uljez ušao u ovu sobu, prišao krevetu i pucao ti u glavu.

„To nije najgore“, rekao je Frost.

Pogledala je svog partnera, koji je na jakom jutarnjem svjetlu izgledao iscrpljeno. To u njegovim očima bilo je nešto gore od umora; potreslo ga je ono što je video.

„Dečje sobe su na drugom spratu“, rekla je Mora. Te reči je izgovorila smireno kao kada agent za nekretnine opisuje kuću. Džejn je čula škripu odozgo, korake drugih kolega koji se kreću u sobama iznad njih i iznenada se prisetila kako je nekada davno, u srednjoj školi, pomagala da se napravi kuća strave za Noć veštica. Prskali su lažnu krv i spremali jezive prizore, mnogo jezivije od onoga što je videla u ovoj sobi, sa žrtvom koja spokojno počiva. Stvarnom životu ne treba mnogo krvi da bi užasnou.

Mora je izašla iz sobe, pošto je pokazala da su tu videli sve bitno i da je vreme da krenu dalje. Džejn je pošla za njom do stepeništa. Zlatasto svetlo se širilo kroz svetlarnik, kao da se penju stepenicama ka nebu, ali su ti stepenici vodili na sasvim drugačije odredište. Kud Džejn nije želela da ide. Morina neobično letnja bluza delovala je neprimereno na tom mestu, kao da neko dođe na sahranu u neonski ružičastom. Bio je to sitan detalj, a ipak je smetao Džejn, čak ju je i ljutio, jer je Mora rešila da obuče tako vedre boje baš na dan kada je ubijeno troje dece.

Stigle su na drugi sprat i Mora je zakoračila u stranu, prekoraciivši neku prepreku na odmorištu. Tek kada je stigla na vrh, Džejn je primetila žalosno malu priliku prekrivenu najlonom. Mora je čučnula i digla kraj pokrova.

Devojčica je ležala na boku, sklupčana u fetalni položaj, kao da pokušava da se povuče u nejasno upamćenu sigurnost utrobe. Put joj je bila boje kafe, crna kosa upletena u kikice,

ukrašene raznobojnim perlama. Za razliku od belih žrtava dole, devojčica je očigledno bila crkinja.

„Žrtva broj tri je Kimi Akerman, osam godina“, rekla je Mora ravnim, kliničkim glasom, glasom koji je Džejn sve više smetao dok je zurila u dete na odmorištu. Detence. Detence u ružičastoj pidžami sa konjićima koji skakuću. Na podu pored tela video se otisak malog bosog stopala. Neko je ugazio u dečju krv, i ostavio taj otisak dok je bežao iz kuće. Bio je premali za otisak odraslog čoveka. *Tedijev je.*

„Metak je probio potiljačnu kost, ali nije izašao. Ugao govori da je ubica bio viši i pucao žrtvi s leđa.“

„Ona je bila u pokretu“, rekla je Džejn tiho. „Pokušavala je da pobegne.“

„Sudeći po njenom položaju ovde, izgleda da je bežala ka jednoj od onih soba na drugom spratu kada je pogođena.“

„U potiljak.“

„Da.“

„Pa jebote ko bi tako nešto uradio? Ko bi ubio ovako malo dete?“

Mora je spustila pokrov i ustala. „Možda je videla nešto u prizemlju. Možda je videla lice ubice. To bi mogao biti motiv.“

„Nemoj da se mnogo oslanjaš na logiku. Onaj ko je ovo uradio ušao je u kuću *spreman* da ubije dete. Da likvidira čitavu porodicu.“

„Ne mogu da govorim o motivu.“

„Nego samo o načinu smrti.“

„A to je ubistvo.“

„Sigurna si?“

Mora ju je namršteno pogledala. „Zašto si besna na mene?“

„Zašto izgleda da te ovo ne uznemirava?“

„Misliš da me ne uznemirava? Misliš da mogu da gledam ovo dete i da ne osećam isto što i ti?“

Na čas su zurile jedna u drugu, dok je između njih ležalo dečje telo. Bio je to još jedan podsetnik na jaz koji je nastao

između njih kada je Mora svedočila protiv jednog bostonskog policajca, zbog čega je on završio u zatvoru. Mada se izdajstva bratstva u plavom teško zaboravljaju, Džejn je imala nameru da taj razdor među njima prevaziđe. Međutim, nikome nije lako da se izvini, a prošlo je previše vremena, i taj jaz je otvrdnuo, postao kao beton.

„Samo...“ Džejn uzdahnu. „Užasno mi je kad su deca. Dođe mi da nekog zadavim.“

„Meni isto.“ Mada je te reči izgovorila tiho, Džejn je videla čelični sjaj u Morinim očima. Da, bes je tu, ali bolje prikriven i čvrsto kontrolisan, baš kao što je Mora pokušavala da kontroliše gotovo sve u svom životu.

„Ricolijeva“, doviknuo je detektiv Tomas Mur sa vrata. Kao i Frost, izgledao je pregaženo, kao da je tokom tog jutra ostario deset godina. „Jesi li razgovarala sa dečakom?“

„Još nisam. Prvo hoću da vidim šta se ovde desilo.“

„Ja sam proveo sat vremena sa njim. Jedva da je reč prozborio. Gospođa Lajman, komšinica, rekla je da se pojavio na njenim vratima oko osam ujutro, potpuno ošamućen.“

„Zvuči kao da mu treba psiholog.“

„Pozvali smo doktora Zakera, a stiže i socijalna radnica. Ali mislio sam da bi Tedi možda sa tobom razgovarao. Zato što si majka.“

„Šta je dečak video? Da li neko zna?“

Mur odmahnu glavom. „Samo se nadam da nije video šta je u ovoj sobi.“

To upozorenje je bilo dovoljno da se Džejn zalede prsti u gumenim rukavicama. Mur je bio visok čovek i njegova ramena su joj zaklanjala pogled u sobu, kao da pokušava da je zaštiti od prizora koji čeka. Nemo je zakoračio u stranu da je propusti.

Dve kriminalističke tehničarke čučale su u uglu. Dogle su pogled kada je Džejn ušla. Obe su bile mlade, deo novog talasa žena koje su sada dominirale u toj oblasti. Nisu izgledale dovoljno staro da same imaju decu, da znaju kako je to zabrinuto poljubiti vreo obraz ili se prestraviti zbog otvorenog prozora,

zbog prazne kolecke. Sa majčinstvom dolazi i čitava vojska košmara. U ovoj sobi se jedan od tih košmara ostvario.

„Verujemo da su žrtve kćerke Akermanovih – Kasandra, deset godina, i Sara, devet. Obe usvojene“, rekla je Mora. „Pošto nisu u krevetu, nešto ih je sigurno probudilo.“

„Pucnji?“, upita Džejn tiho.

„Niko u komšiluku nije prijavio pucnjavu“, rekao je Mur. „Sigurno je koristio prigušivač.“

„Ali nešto ih jeste uznemirilo“, rekla je Mora. „Zbog nečega su ustale iz kreveta.“

Džejn se nije pomerila sa mesta kraj vrata. Na tren niko nije progovarao i shvatila je da svi čekaju da ona priđe telima, da uradi šta već policajci rade. Baš ono što nije želela da uradi. Naterala se da krene napred, ka pokrivenim telima, pa je klekla. *Umrle su zagrljene.*

„Sudeći po položaju tela“, rekla je Mora, „izgleda da je Kasandra pokušala da zaštititi mlađu sestru. Dva metka su prošla kroz Kasandrino telo pre nego što su ušla u Sarino. Obe su overene još jednim hicem u glavu. Izgleda da odeću nije dirao, tako da nema očiglednih tragova seksualnog napada, ali ću to morati da potvrdim na autopsiji. Radiću je kasnije po podne, ako želiš da posmatraš.“

„Ne. *Ne želim* da posmatram. Danas čak ne bi ni trebalo da budem ovde.“ Naglo se okrenula i izašla iz sobe, a papirni nazuvci su šuškali dok je bežala od dve devojčice zagrljene u smrti. Ali dok je išla ka stepeništu, ponovo je videla telo najmlađeg deteta. Kimi, osam godina. Kud god pogledam u ovoj kući, pomislila je, vidim nešto užasno.

„Džejn, kako si?“, upita Mora.

„Samo želim da ga sečem na komade, inače sam dobro.“

„Ja se osećam potpuno isto.“

Onda ti to bolje kriješ. Džejn se zagledala u pokriveno telo. „Vidim ovo dete“, rekla je tiho, „i prosto moram da vidim svoje dete.“

„Ti si majka, to je sasvim prirodno. Slušaj, Krou i Mur će pristupovati autopsiji. Nema potrebe da dolaziš i ti.“ Pogledala je na sat. „Ovo će biti dugačak dan. A ja se još nisam ni spakovala.“

„Ove nedelje je trebalo da odeš kod Džulijana u školu?“

„Sutra idem u Mejn, šta god da se desi. Da provedem dve nedelje sa tinejdžerom i njegovim psom. Nemam pojma šta da očekujem.“

Mora nije imala dece, pa kako je to uopšte mogla da zna? Ona i šesnaestogodišnji Džulijan Perkins nisu imali ništa zajedničko, sem što su prošle zime uspjeli da prežive u divljini Vajominga. Ona je momku dugovala svoj život, i sada je bila rešena da mu zameni majku.

„Da vidimo, šta mogu da ti kažem o tinejdžerima?“, reče Džejn, u želji da pomogne. „Mojoj braći su smrdele patike. Spavali su do podneva. I jeli su jedno dvanaest puta NA DAN.“

„Muški metabolizam u pubertetu. Ništa tu oni ne mogu.“

„Čoveče. *Stvarno* si se pretvorila u majku.“

Mora se osmehnula. „Znaš, to je zapravo lepo osećanje.“

Majčinstvo, međutim, sa sobom donosi i košmare, prisutila se Džejn dok je okretala leđa Kiminom telu. Bilo joj je drago što silazi niz stepenice, što beži iz te kuće strave. Kada je napokon izašla, duboko je udahнула, kao da želi da iz pluća izbacii miris smrti. Medijska horda je još narasla, televizijske kamere bile su postrojene kao opsadni ovnovi iza trake za mesto zločina. Krou je stajao usred gužve, holivudski detektiv koji igra ulogu pred svojom publikom. Niko nije primetio Džejn kada se odšunjala i otišla do susedne kuće.

Pozornik je stajao na tremu i osmehivao se dok je gledao Kroua kako glumata pred kamerama. „Šta misliš, ko će ga igrati kad po ovome snime film?“ upitao je. „Je l' Bred Pit dovoljno lep?“

„Niko nije dovoljno lep da igra Kroua“, odgovorila je prezrivo. „Moram da razgovaram sa dečakom. Je li unutra?“

„Vaskezova je sa njim.“

„Čekamo i psihologa. Ako se pojavi doktor Zaker, pošalj ga ovamo.“

„Razumem.“

Džejn je iznenada shvatila da i dalje ima rukavice i nazuvke sa mesta zločina. Skinula ih je, gurnula u džep i pozvonila. Tren kasnije na vratima se pojavila naočita sedokosa žena.

„Gospođa Lajman?“, upita Džejn. „Ja sam detektivka Ricoli.“

Žena klimnu glavom i pokaza joj da uđe. „Požurite. Ne želim da nas one užasne te-ve kamere primete. To je takvo narušavanje privatnosti.“

Džejn je ušla u kuću i žena je brzo zatvorila vrata.

„Rekli su mi da vas očekujem. Mada nisam sigurna kako ćete vi postići nešto više sa Tedijem. Onaj vaš kolega Mur, baš fin čovek, stvarno je bio strpljiv s njim.“

„Gde je dečak?“

„Eno ga u staklenoj bašti. Sirotan, jedva da mi je reč rekao. Samo se jutros pojavio na vratima, još u pižami. Odmah mi je bilo jasno da se desilo nešto užasno.“ Okrenula se. „Ovamo.“

Džejn je pošla za gospođom Lajman u predvorje pa je pogledala stepenište koje je bilo istovetno kao ono u kući Akermanovih. I kao kod Akermanovih, i ova kuća je bila puna naizgled skupocenih umetničkih dela.

„Šta vam je tačno rekao?“, upita Džejn.

„Rekao je: 'Mrtvi su. Svi su mrtvi.' I to je bilo otprilike sve što je uspeo da izusti. Videla sam krv na njegovim bosim stopalima, i smesta sam pozvala policiju.“ Zastala je ispred vrata staklene bašte. „Oni su bili *dobri* ljudi, Sesilija i Bernard. A ona je bila toliko srećna zato što je napokon imala ono što je želela, kuću punu dece. Već su pokrenuli postupak da usvoje i Tedija. Sada je on opet ostao sam.“ Zastala je. „Znate, meni ne smeta da on ovde ostane. Poznaj me, zna i ovu kuću. Sesilija bi se sigurno složila.“

„To je velikodušna ponuda, gospođo Lajman. Ali socijalno ima hraniteljske porodice koje su prošle obuku i znaju kako treba s traumatizovanom decom.“

„Ah. Pa dobro, to je bila čisto ideja. Pošto ga već poznajem.“

„Onda sigurno možete da mi kažete nešto više o njemu. Postoji li nešto što bi moglo da mi pomogne da uspostavljam kontakt s njim? Šta ga zanima?“

„Veoma je tih. Voli svoje knjige. Kada god bih svratila kod njih, Tedi je uvek sedeo u Bernardovoj biblioteci, okružen knjigama o istoriji Rima. Možda ćete probiti led ako načnete tu temu.“

Istorija starog Rima. Jeste, to mi je specijalnost. „Šta ga još zanima?“

„Hortikultura. Voli egzotične biljke u mojoj staklenoj bašti.“

„A sport? Možemo li da pričamo o *Bruinsima*? O *Patriotsima*?“

„O, to ga uopšte ne zanima. Previše je on fin za takve stvari.“

Šta sam ja onda, pećinska žena?

Gospođa Lajman je krenula da otvori vrata staklene bašte kada je Džejn upitala: „A njegova biološka porodica? Kako je završio kod Akermanovih?“

Gospođa Lajman se okrenula ka Džejn. „Ne znate za to?“

„Rekli su mi da je siročić, da nema živih srodnika.“

„Zato je ovo bio toliki šok, posebno za njega. Sesilija je toliko želela da mu omogući novi početak, da ponovo bude srećan. Mislim da sada od toga nema ništa. Kad se ovo ponovo desilo.“

„Kako to ponovo?“

„Tedi je pre dve godine sa svojom porodicom bio na jahti usidrenoj blizu Sent Tomasa. Noću, dok su svi spavali, neko se popeo na brod. Tedijevi roditelji i sestre su ubijeni. Iz vatrenog oružja.“

U tišini koja je usledila, Džejn je iznenada shvatila koliko je u kući tiho. Toliko tiho da je sledeće pitanje izgovorila priгуšenim glasom. „A Tedi? Kako je on preživio?“

„Sesilija mi je rekla da su ga našli u vodi, kako pluta u prsluku za spasavanje. Nije se sećao kako se to desilo.“ Gospođa Lajman je pogledala zatvorena vrata staklene bašte. „Sada shvatate koliko je ovo užasno za njega. Dovoljno je užasno jednom ostati bez porodice. Ali da se to ponovi?“ Odmahnula je glavom. „To nijedno dete ne bi trebalo da doživi.“

PET

Retko koje mesto bi bilo prijatnije za traumatizovano dete od staklene bašte gospode Lajman. Okruženi staklom, prozori su gledali na mali vrt sa visokim zidovima. Zraci jutarnjeg sunca širili su se po vlažnoj džungli puzavica, paprati i stabala u saksijama. Džejn nije primetila dečaka među tim bujnim rastinjem, već samo policajku koja je hitro ustala sa baštenske stolice od bambusa.

„Detektivka Ricoli? Ja sam Vaskezova“, rekla je žena.

„Kako je Tedi?“, upitala je Džejn.

Vaskezova je pogledala u ugao, gde su puzavice formirale gustu krošnjju, pa je prošaputala: „Meni ni reč nije rekao. Samo se krije i jeca.“

Tek je tada Džejn uočila koščatu priliku kako čuči ispod zaklona od puzavica. Zgrčeno je sedeo i obgrlio kolena. Mada su joj rekli da mu je četrnaest godina, izgledao je mnogo mlađe, odeven u svetloplavu pižamu, sa pramenom svetle smeđe kose preko lica.

Džejn je klekla i tako mu prišla, sagnula glavu da prođe ispod puzavica, dublje u senku. Dečak se nije pomerio kada se smestila pored njega u tom skrovištu u džungli.

„Tedi“, rekla je. „Ja sam Džejn. Došla sam da ti pomognem.“
Nije digao pogled, nije reagovao.

„Dosta dugo već sediš ovde, je li? Sigurno si gladan.“

Je li to videla odmahivanje glavom? Ili samo drhtaj, seizmički potres od silnog bola sadržanog u tom krhkom telu?

„Jesi li možda za čokoladno mleko? Ili sladoled? Kladim se da gospođa Lajman ima sladoled.“

Dečak kao da se dodatno povukao u sebe, stegao u tako čvrsto klupko da je Džejn pomislila kako nikada neće uspeti da raširi te udove. Kroz zamršene puzavice pogledala je Vaskezovu, koja je stajala i pažljivo posmatrala. „Možeš li da nas malo ostaviš nasamo?“, upitala je. „Mislim da bi bilo previše da obe budemo s njim.“

Vaskezova je izašla iz staklene bašte i zatvorila vrata za sobom. Džejn nije progovorila ni reč, niti je pogledala momka. Tako je prošlo prvo deset, pa petnaest minuta. Sedeli su jedno kraj drugog, sadruzi u tišini, a jedini zvuk je bio blago pljuskanje vode u mermernoj fontani. Naslonila se na potpornu gredu pa se zagledala u kupolu od grana nad njima. U tom rajskom vrtu, zaštićene od studeni, uspevale su čak i pomorandže i banane i zamislila je kako tu ulazi nekog zimskog dana, dok napolju pada sneg, i udiše miris tople zemlje i zelenog bilja. Eto šta možeš sebi da pružiš kad si bogat, pomislila je. Večno proleće. Mada nije odvajala pogled od sunčevih zraka, primetila je dečakovo disanje. Bilo je sporije, mirnije nego pre nekoliko trenutaka. Čula je šuškanje lišća kada se naslonio, ali se oduprla porivu da ga pogleda. Pomislila je na bučne napade besa svoje kćerke od pre dve nedelje, kada je mala Regina vrištala: *Nemoj više da me gledaš! Nemoj da me gledaš!* Džejn i njen muž Gejbrijel su se smejali, što je Reginu dodatno razbesnelo. Ni dvogodišnjaci ne vole da neko u njih zuri i mrže da im neko narušava privatnost. Zato se trudila da sada ne narušava privatnost Tedija Kloka, već je samo delila njegovo zeleno skrovište. Čak i kada je čula njegov pokret, pažnja joj je i dalje

bila usredsređena na šareno sunčevo svetlo koje se probijalo kroz grane.

„Ko si ti?“ Bio je to jedva šapat. Prisilila se da ostane mirna, da se tišina slegne između njih.

„Ja sam Džejn“, odgovorila je jednako tiho.

„Ali ko si ti?“

„Ja sam ti prijateljica.“

„Ne, nisi. Ne poznajem te.“

Razmislila je o tim rečima i morala priznati da su tačne. Ona mu nije prijateljica. Ona je policajka kojoj je potrebno nešto od njega i kada jednom to dobije, prepustiće ga socijalnim radnicima.

„U pravu si“, priznala je. „Nisam zaista tvoja prijateljica. Ja sam detektivka. Ali stvarno želim da ti pomognem.“

„Meni niko ne može da pomogne.“

„Ja mogu. I hoću.“

„Onda će i tebe da ubiju.“

Od tih reči, izgovorenih tako jednostavno, Džejn se čitava naježila. *Onda će i tebe da ubiju*. Okrenula se da pogleda dečaka. On nije gledao u nju, već je samo mračno gledao preda se, kao da vidi beznadežnu budućnost. Oči su mu bile toliko bleđoplave da su delovale nezemaljski. Njegova svetlosmeđa kosa izgledala je tanušno, kao kukuruzna svila, a jedan pramen mu je pao preko bleđog, visokog čela. Bio je bosonog, i dok se ljuljao napred-nazad, videla je mrlje suve krvi pod desnim stopalom; prisetila se otisaka stopala koji su vodili sa odmorišta, dalje od tela osmogodišnje Kimi. Tedi je morao da zagazi u njenu krv da bi pobegao iz kuće.

„Stvarno ćeš mi pomoći?“, upitao je.

„Hoću. Obećavam.“

„Ništa ne vidim. Izgubio sam ih i sada se bojim da se vratim da ih tražim.“

„Šta to da tražiš?“

„Naočare. Mislim da su u mojoj sobi. Sigurno sam ih ostavio u sobi, ali se ne sećam...“

„Naći ću ti ih ja.“

„Zato ne mogu da vam kažem kako je izgledao. Nisam ga dobro video.“

Džejn se ukočila, u strahu da ga ne prekine. Bojala se da bi ga svaka njena reč, svaki njen pokret, naterali da se povuče nazad u oklop. Čekala je, ali je čula samo zvuk vode u fontani.

„O kome to pričaš?“, upitala je naposletku.

On ju je pogledao, a oči kao da mu je iznutra osvetljavala plava vatra. „Čoveka koji ih je ubio.“ Glas ga je izdao, grlo mu se steglo i reči su zalile na jecaje. „Voleo bih da vam pomognem, ali ne mogu. Ne mogu. Ne mogu...“

Majčinski instinkt ju je naterao da iznenada raširi ruke, i on joj se srušio u zagrljaj, pritisnuo lice na njeno rame. Čvrsto ga je grlila dok se tresao toliko snažno da joj se učinilo kao da ga samo ona sprečava da se ne raspadne. On nije bio njeno dete, ali u tom trenutku, dok se grčevito držao za nju i suzama joj natapao bluzu, ona se u potpunosti osećala kao njegova majka, spremna da ga brani od svih čudovišta na svetu.

„On nikada neće stati.“ Dečakove reči bile su toliko prigušene da ih je jedva čula. „Sledeći put će me stići.“

„Ne, neće.“ Uхватила ga je za ramena i blago ga odgurnula da bi ga pogledala u oči. Dugačke trepavice bacale su senke na njegove blede obraze. „Neće te stići.“

„Vratice se on.“ Tedi se ponovo obgrlio, i okrenuo se unutra ka nekom dalekom, bezbednom mestu gde niko ne može da ga nađe. „Uvek se vraća.“

„Tedi, jedini način da ga uhvatimo, da ga zaustavimo, jeste da nam ti pomogneš. Ako mi ispričaš šta se to sinoć desilo.“

Videla je kako mu se uzane grudi šire, i uzdah koji je usledio zvučao je previše umorno i poraženo za nekog toliko mladog. „Bio sam u svojoj sobi“, prošaputao je. „Čitao sam jednu Bernardovu knjigu.“

„I šta se onda desilo?“ , upitala je Džejn
Tedi ju je pogledao tim krupnim očima punim bola. „Onda je počelo.“

Kada se Džejn vratila u kuću Akermanovih, upravo su iznosili poslednje telo – jedno od dece. Džejn se zaustavila u predvorju dok su kolica prolazila pored nje, točkovi škripali po blistavom parketu, i iznenada je videla svoju kćerku Reginu kako leži pod tim pokrovom. Stresla se i okrenula, pa je ugledala Mura kako silazi niz stepenice.

„Je li mali pričao s tobom?“

„Dovoljno da shvatim kako nije video ništa korisno.“

„Onda ti je sa njim išlo mnogo bolje nego meni. Znao sam da ćeš uspeti da dopreš do njega.“

„Otkad vi mislite da sam ja toliko topla i nežna?“

„Ipak, jeste s tobom razgovarao. Krou hoće da ti budeš glavni kontakt sa dečakom.“

„Šta sam ja sada, zvanična vaspitačica?“

On je slegnuo ramenima kao da se izvinjava. „Krou vodi slučaj.“

Pogledala je uz stepenice, ka gornjim spratovima, koji su sada delovali čudno tiho. „Šta se tamo dešava? Gde su svi?“

„Dobili su dostavu o čistačici Mariji Salazar. Ona ima ključeve i zna lozinku alarma.“

„To nije čudno za čistačicu.“

„Ispostavilo se da ima momka, a da je on problematičan.“

„Ko je on?“

„Illegalni imigrant po imenu Andres Zapata. U Kolumbiji ima dosije. Provale. Krijumčarenje droge.“

„Neko nasilje?“

„Koliko znamo, ne. Ali ipak.“

Džejn se zagledala u antikvarni zidni sat, koji nijedan provalnik ne bi propustio. I prisetila se šta je čula ranije, da su

Sesilijina torbica i Bernardov novčanik nađeni u spavaćoj sobi, i da je kutija s nakitom netaknuta.

„Ako je ovo bila provalna krađa“, upitala je, „šta je ukrao?“

„U ovolikoj kući, s toliko dragocenosti koje je mogao da bira?“ Mur je odmahnuo glavom. „Samo čistačica može da nam kaže šta je nestalo.“

A ona je sada izgleda bila osumnjičena.

„Idem gore da vidim Tedijevu sobu“, rekla je pa krenula stepenicama.

Mur je nije sledio. Kada je stigla na drugi sprat, shvatila je da je sama; čak su i kriminalističke tehničarke već otišle. Ranije je samo pogledala vrata; sada je ušla i polako osmotrila Tedijevu urednu sobu. Na stolu okrenutom ka prozoru nalazila se gomila knjiga. Mnoge su bile stare i očigledno često listane. Pogledala je naslove: *Metodi rata u antici. Uvod u etnobotaniku. Kriptozoološki priručnik. Aleksandar u Egiptu*. Nije baš štivo kakvo bi očekivala od jednog četrnaestogodišnjaka, ali Tedi Klok nije ličio na druge dečake koje je poznavala. Nije videla televizor, ali je pored knjiga bio otvoren laptop. Pritisnula je dugme i ekran se probudio i prikazao poslednju veb-stranicu koju je Tedi posetio. Bila je to stranica pretraživača, a on je bio uneo: *Je li Aleksandar Veliki ubijen?*

Sudeći po čistom stolu i urednoj gomili knjiga, dečak je bio opsednut redom. Olovke u fioci bile su sve naoštrene kao koplja spremna za bitku, spajalice i heftalica sve na svom mestu. Tek mu je četrnaest a već je beznadežno opsesivno-kompulzivan. Tu je sedeo sinoć oko ponoći, rekao joj je, kada je čuo prigušene praske, a onda Kimine krike kada je potrčala uza stepenice. Iako se uplašio, prvo je zatvorio knjigu *Aleksandar u Egiptu*. Znao je šta znače ti prasci, ti krici.

Desilo se i ranije. Isti zvuci koje sam čuo na brodu. Znao sam da su pucnji.

Nije bilo prozora kroz koji bi se iskrao, nije bilo jednostavnog načina da pobegne iz te sobe na drugom spratu.